

Može li vlasništvo kućnog ljubimca biti podloga za roditeljsku ulogu?

I ne, ovo nije priča o „roditeljima“ ljubimaca, nego o tome može li upravo to iskustvo biti dobar temelj za oblikovanje roditeljskih vještina?

OBITELJ

By **Mirela Raič** 11.09.2025.

„Moje dijete, evo, sad će ti mama/tata to počistiti, bebice moja mala...”

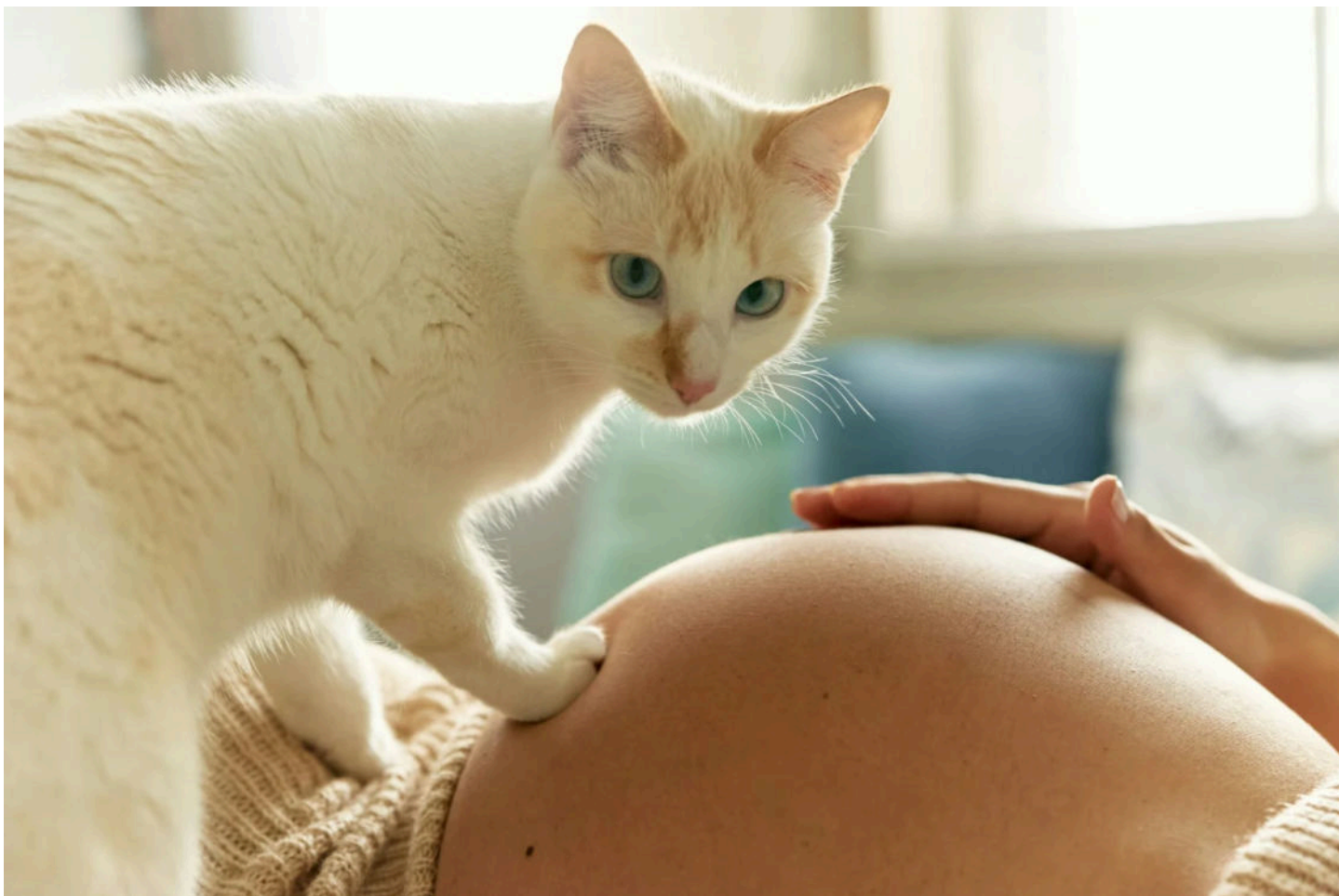
Ovakve riječi najčešće su upućene malom djetetu, no iznenađujuće često na isti način tepamo i kućnim ljubimcima. Da, u mnogim situacijama kućni ljubimac stvarno i je član obitelji, ali znači li to da su mu njegovi vlasnici roditelji? I ne, ovo nije priča o „roditeljima“ ljubimaca, nego o tome može li upravo to iskustvo biti dobar temelj za oblikovanje roditeljskih vještina?

Iskustvo odgovornog vlasništva kućnih ljubimaca pruža dragocjene lekcije koje mogu olakšati ulazak u roditeljsku ulogu. Briga o ljubimcima zahtijeva rutinu, dosljednost i organizaciju, od svakodnevnog hranjenja i šetnji do praćenja njihovih potreba i ponašanja. Takva iskustva pomažu u razvijanju vještina upravljanja vremenom, osjećaja odgovornosti i predanosti, što se kasnije može primijeniti u roditeljstvu.

U svijetu u kojem su društvene mreže i pametni telefoni dio života, a roditeljstvo sve složenije zbog ekonomskih, društvenih i osobnih okolnosti, sve se češće postavlja pitanje može li iskustvo brige o kućnom ljubimcu poslužiti kao priprema za roditeljsku ulogu.

Odgovornost, empatija i emocionalna inteligencija

Ljubimci, baš kao i djeca, ovise o nama za gotovo sve: hranu, higijenu, disciplinu, ljubav i emocionalnu sigurnost. Iako ljubimci ne dolaze s priručnikom, baš kao ni djeca, uz njih učimo kako nekome osigurati zdravlje, sreću i sigurnost. **Dora Jurjević Jelić**, magistra psihologije i kognitivno-biheviornalni terapeut pod supervizijom iz Psihograma objašnjava da briga o kućnim ljubimcima, osim razvoja privrženosti i smanjenja osjećaja usamljenosti, razvija i osjećaj odgovornosti za drugo biće te je odlična vježba za buduće roditelje, bez obzira na to što su potrebe ljubimaca uglavnom skromnije od djetetovih.

Prisustvo kućnog ljubimca nas uči prihvaćanju nepredvidljivosti svakodnevnog života. Kuća nikada više neće biti savršeno čista, a neočekivani incidenti postaju normalni dio dana. Takva iskustva pripremaju nas za djecu, kada planovi često idu krivo, a život postaje kaotičan, ali i ispunjen dragocjenim trenucima.

“Kao vlasnik kućnog ljubimca ponekad ćete biti „prisiljeni“ preskočiti druženje ili putovanje, probdjeti besanu noć kod veterinaru ili prilagoditi svoj raspored, što posljedično utječe na povećanje empatije i strpljenja što su korisne i nužne roditeljske vještine. S obzirom na vrijeme u kojem živimo, vjerojatno najvrjednija vještina koja se razvija kod vlasnika kućnih ljubimaca je samopouzdanje i vjera u vlastite sposobnosti (snalaženja, donošenja odluka, svladavanja novih vještina, prilagodbe novim situacijama)”, ističe Jurjević Jelić.

Kroz svakodnevnu brigu i pažnju koju poklanjamo ljubimcu, učimo stavljati potrebe nekoga drugoga ispred svojih. Ova sposobnost nesebičnosti i žrtvovanja temeljna je za roditeljstvo. Briga o ljubimcu razvija emocionalnu inteligenciju jer nas uči čitati neverbalne signale i

prepoznavati potrebe drugih, što olakšava razumijevanje verbalnih i emocionalnih poruka djeteta, osobito u ranoj dobi. Primjer iz istraživanja Sveučilišta u Missouriju pokazuje da tinejdžeri koji su sudjelovali u svakodnevnoj brizi za pse i mačke pokazuju značajno veću emocionalnu i socijalnu odgovornost u odnosu na vršnjake koji nisu imali kućne ljubimce. Preuzimanje zadataka poput hranjenja, šetnji i nadzora kućnog ljubimca razvija sposobnost planiranja i dosljednosti, što su vještine koje se direktno prenose na roditeljsku ulogu.

Željka Pintar, odgajateljica u vrtiću i magistra ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja objašnjava da se ljubimac ovisno o vlasnikovom afinitetu, bira. Čovjek uvažava specifičnost svog ljubimca, no neizvjesnost vezanu uz njegov karakter ipak kontrolira izborom vrste. Ističe kako se primjerice odgoj pasa najčešće bazira na kondicioniranju njegovih reakcija, sistemom nagrade i kazne.

“Odnos s kućnim ljubimcem nagrađujuće je iskustvo jer vrijeme provedeno s njime donosi ugodu, opuštenost i radost. Odrasli kojima je ostvarenje interakcija s okolinom potencijalno zahtjevno, u relaciji sa životinjom mogu ojačavati (ili razvijati) smisao za empatiju i odgovornost. Uzvratno, zadovoljenje potrebe za doživljajem bezuvjetne ljubavi i prihvaćanja moguće je doseći upravo u kontaktu s ljubimcem”, pojasnila je Pintar.

S druge strane, Pintar naglašava da odnos vlasnika i kućnog ljubimca predstavlja specifičnu vrstu međuovisnosti te da je u tom kontekstu neizjednačen s relacijom roditelj/dijete. Navodi da temperament djeteta roditelj ne kontrolira biranjem, nego ga prepoznaje i odgojno mu se prilagođava.

Organizacija, timski rad i fleksibilnost

Odgovorno vlasništvo ljubimaca zahtijeva i planiranje, dosljednost i financijsku odgovornost. Prosječni godišnji trošak za, primjerice, vlasnika psa u Hrvatskoj iznosi između 1.300 € i 1.450 €, dok maksimalni trošak može doseći i do 1.600 €. Troškovi hrane, opreme i veterinarskih usluga uče parove kako upravljati kućnim budžetom i resursima, što je direktno primjenjivo na roditeljstvo.

Briga o ljubimcu također otkriva koje se uloge u timu prirodno preuzimaju. Jedna osoba može postavljati pravila i granice, dok druga pruža utjehu i ljubav kada je potrebna. Takva podjela zadataka omogućuje bolju koordinaciju i razumijevanje u partnerskom odnosu, što je ključno i kod roditeljstva. Jedna studija pokazala je da vlasnici pasa u prosjeku provode oko 90 minuta dnevno u interakciji sa svojim ljubimcem, što uključuje šetnje, igru i trening. Takve rutine zahtijevaju organizaciju i predanost, vještine koje su ključne pri brizi za dijete.

Međutim, Pintar objašnjava da se roditeljski odnos uspostavlja s namjerom djetetova odrastanja te da je cilj odgoja emancipiranje od roditeljskog autoriteta i egzistencijalna samostalnost, uz zadržavanje bliske emocionalne veze s roditeljem. Biti roditeljem podrazumijeva htijenje postizanja neovisnosti drugog ljudskog bića, ističe Pintar.

“Pojedinaac može zadržati predodžbu o ljubimcu kao ranjivom stvorenju kojem je potrebna sva pomoć jer se ljubimac ne odjeljuje od vlasnika, ne autonomizira se. No u odnosu s djetetom

roditeljska razina zaštite i skrbi mora se fleksibilno oblikovati kako bi potaknula osamostaljivanje djeteta na razvojno primjerenoj”, razini objasnila je Pintar.

Briga o ljubimcu često uključuje i cijelu obitelj. Istraživanja pokazuju da tinejdžeri koji preuzimaju odgovornost za ljubimce također razvijaju bolju komunikaciju s roditeljima i jači osjećaj zajedništva. Ljubimci postaju obiteljski projekt kroz koji uče timski rad, kompromis i zajedničko donošenje odluka, vrijednosti koje su jednako važne i u roditeljstvu. Jurjević Jelić naglašava da su roditelji nerijetko u otporu pri donošenju odluke o novom članu obitelji zbog straha od dodatnih obaveza, međutim zajednička briga o kućnom ljubimcu vrlo lako može biti uklopljena u svakodnevnicu ako postoje dobro razvijene svakodnevne rutine, jasno postavljene granice i dužnosti članova obitelji.

“Možda najvažnije vještine koje se već od najranije dobi razvijaju kroz suživot djece i ljubimaca su suosjećanje, brižnost i samopouzdanje. Odgovornost za drugo biće, uz obavezu, daje i snažnu vjeru u vlastite sposobnosti”, objašnjava Jurjević Jelić.

Ono što je bitno naglasiti, objašnjava Pintar, je činjenica da odrasli svoju odgojnu zadaću dijele s okruženjem i da je važna razina roditeljskog povjerenja u isto. Roditelj dozvoljava da osim njega dijete prihvaća i druge modele identifikacije – učitelje, trenere, vršnjake, odgajatelje... S druge strane, vlasnik uz predviđanje karakteristika pasmine, uglavnom efikasno kontrolira i okolnosti u kojima boravi ljubimac navela je Pintar.

Mijenjamo li djecu kućnim ljubimcima?

Važno je naglasiti da ljubimci nikada ne mogu i ne smiju biti zamjena za djecu. Njihova uloga može biti značajna u emocionalnom razvoju, pružanju utjehe i oblikovanju odgovornosti, ali roditeljstvo je jedinstveno iskustvo koje donosi posebne izazove i ispunjenja.

“Povjerenje u dijete te razvoj njegovih kapaciteta mišljenja i osjećanja određuje i temeljnu metodu odgoja – komunikaciju. Ljubimac usvaja ponašanja jednostavnim uvjetovanjem (nagrađivanjem i kaznom) dok se odgojni odnos s djetetom ne zasniva se na pukom usvajanju ponašanja nego na razumijevanju vrijednosnih principa iz kojih djelovanja proizlaze. Ono se,

ovisno o svom uzrastu, upozorava, upućuje, savjetuje, uvjerava. Navedeni proces sudjelovanja u djetetovoj socijalizaciji iziskuje izniman roditeljski trud i strpljenje”, objasnila je Pintar.

Dora Jurjević Jelić objašnjava kako su pandemija, potresi, inflacija i ratna zbivanja diljem svijeta nažalost u urede psihologa doveli sve više anksioznih ljudi niskog samopouzdanja što kao posljedicu ima nesigurnost u vlastite sposobnosti uz nespremnost za donošenje velikih životnih odluka.

“Nerijetko možemo čuti/vidjeti mlade ljude u reproduktivnoj dobi koji svoje ljubimce nazivaju kćerima i sinovima, spavaju s njima u krevetu i održavaju obrasce ponašanja nalik ljudskima, koji istovremeno ne uspostavljaju romantične ljubavne veze već žive u samačkom kućanstvu. Nema pravog i krivog životnog puta, niti ima smisla osuđivati osobe na temelju njihovog načina života već je najvažnije da je osoba svjesno i bez straha odabrala svoj način i društvo. Naposljetku, ne možemo zanemariti da je životni vijek kućnih ljubimaca relativno kratak te da

Ljubimci, koliko god oplemenjivali naše živote, ne mogu biti zamjena za ljudsko potomstvo niti opstanak ljudske vrste”, ističe Jurjević Jelić.

Ipak, jasno je da kroz odgovorno vlasništvo ljubimaca ljudi uče organizirati svoj život, nositi se s odgovornostima i razvijati empatiju, neprocjenjive vještine kako u roditeljstvu, tako i u svakodnevnim odnosima. Iako ljubimci i djeca nisu isto, iskustvo brige o ljubimcima može pripremiti ljude da roditeljstvo dožive smirenije, svjesnije i spremnije na izazove koje ono nosi.

*Izradu i objavljivanje serijala tekstova pod naslovom „**Psi i mačke umjesto pelena - gdje su nestala djeca?**“, autorice Mirele Raič, financijski je podržala Agencija za elektroničke medije kroz projekt Poticanja novinarske izvrsnosti za 2025. godinu.*

U ovom postu: [djeca, naslovnica_hero, Psi i mačke umjesto pelena - gdje su nestala djeca?](#)

WRITTEN BY

Mirela Raič

Diplomirala je turistički menadžment i neko vrijeme plovila tim vodama, ali ju je život odveo u svijet medija u kojem se brzo prilagodila. Velika je zaljubljenica u putovanja, dobru klop, prirodu i amatersku fotografiju. Perfekcionizam joj često stoji na putu, ali i daje strukturu njezinom kaosu ideja. Za sebe kaže da je ekstrovert kada treba, a introvert kada može i da joj je glava često među oblacima gdje smišlja sljedeću pustolovinu.

Dan s kojeg su mame otišle s osmijehom, napunjenim baterijama i srcima

Administrator

Baby Center lansirao najveći blagdanski katalog igračaka – i otkriva finaliste za Igračku godine!

She.hr

Kad ljubimci postanu obitelj: kako solo život i kasne veze mijenjaju obiteljsku dinamiku?

Mirela Raič

Bricks Blog Site

Medijski mali servisi j.d.o.o. Sva prava pridržana. Impressum.